

УДК 89.65.5

Гнатюк Лілія Романівна,

канд. арх., доцент

Базильська Олена Василівна

Національний авіаційний університет, м. Київ

E-mail: alena.bazilskaya@gmail.com

Терлецька Марія Вячеславівна

Національний авіаційний університет, м. Київ

E-mail: tmvtmv1994@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ФУТУРИСТИЧНОГО СТИЛЮ В ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРІВ ГОТЕЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ

Анотація: досліджено умови розвитку футуристичного стилю. Розглянуто характерні риси футуристичного стилю в дизайні інтер'єрів. Досліджено закордонні та вітчизняні приклади футуризму в готельних комплексах. Запропоновано концепцію футуристичного дизайну інтер'єру готелю в Києві.

Ключові слова: футуризм, готель, розвиток, прогрес, техніка, дизайн інтер'єру, концепція.

Постановка проблеми. Швидкісний стиль життя і технічний прогрес стали основним принципом проектування футуристичного дизайну. Футуризм широко застосовується в інтер'єрах квартир та замських будинків, але в готельних комплексах його проявів досить небагато. Основні приклади футуристичних готелів закордоном, в таких країнах як Австралія, Америка, Японія, Китай. На сьогодні відсутнє систематизоване дослідження основних сучасних представників цього стилю. Відсутні приклади футуризму в інтер'єрах українських готелів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Основні характерні риси та принципи проектування футуризму розкрито в праці Єгорова С.М. [1]. Історія та розвиток, періоди виникнення та становлення футуризму дослідив Рунге Ф.В. [6]. Аналіз використання стилю футуризм закордоном проведено Лаврентьевим А.Н. [4]. Фоминих І.Л. дослідила в своїй праці основи проектування туристичних, готельних та ресторанних комплексів [7]. Агранович-Пономарьов Є.С. та Аладова Н.І.

представили приклади облаштування житлових приміщень [1]. Барташевич А.А. та інші дослідники розглянули стилі інтер'єру та планування житлових приміщень [5]. Кузнецова І.О. та Анфалова Д. дослідили естетику стилю футуризм в дизайні інтер'єрів аеровокзалів [4].

Аналіз наукових праць дає можливість детально вивчити та дослідити особливості становлення та розвитку футуристичного дизайну, його риси та особливості. Але у вищеперерахованих працях не розглядалося питання щодо сучасного футуризму в дизайні інтер'єрів готельних комплексів як закордоном, так і у вітчизняних країнах.

Формулювання цілей статті. Визначити особливості футуристичного стилю в дизайні інтер'єрів готельних комплексів.

Основна частина. Стиль футуризм існував в 1910-1930 рр. в Італії, Франції та Росії. Основоположником та теоретиком футуризму був письменник і поет Філіппо Томмазо Марінетті, який в 1909р. написав «Перший маніфест футуризму» [6]. Архітектори футуризму були першими урбаністами, які ставили за свою мету проектування цілісних кварталів і автономних міст майбутнього а також проектів багатоквартирних будинків для певних груп населення. Поруч з цими будинками повинні були розташовуватися різні громадські будівлі. Передбачався розвиток повітряних шляхів сполучення, тому будівлі повинні були естетично виглядати із висоти польоту аероплана.

У будівництві використовувалися сучасні матеріали (залізний каркас, бетонні панельні блоки). У зовнішній обробці будівель характерними були грубі необроблені поверхні, яскраві кольори і динамічні форми. Набір приміщень у квартирах зводився до необхідного мінімуму.

Футуризм в інтер'єрі – це архітектурне мислення, неординарна ідея, стильність і декоративний епатаж, побудований на принципах застосування технічних новинок та елементів естетики промислових виробів. Традиційне поєднання матеріалів в інтер'єрі футуризму – сталь, пластик, чорне скло і сірий колір, який асоціюється з бетонними будівлями

урбаністичного майбутнього. Кольори в інтер'єрі стримані і лаконічні: білий, сірий, бежевий, сріблястий. Допускаються точкові вкраплення яскравих кольорів (рис.1).

Рис.1. Дизайн інтер'єру у футуристичному стилі

Футуристичний інтер'єр – це велика кількість техніки, метал, скло, алюміній, пластик. Стіни пофарбовані фарбою або оформлені панелями з пластику, блискучого або матового. Для оформлення підлоги - білий або чорний ламінат, кахель або залівна підлога. Розсувні міжкімнатні двері зі скла, скляна підлога і скляні сходи – типові елементи інтер'єру футуризму. Меблі вбудовані, непомітні і мобільні, трансформуються в багатофункціональні блоки (трансформери) і виконані з поліуретану і фібергласу. Всі деталі виконані з металу в поєднанні з синтетикою і шкірою, або склом. Конструкція - чітка і ергономічна, а форми – симетричні і правильні.

Футуризм в меблях – це космічна фантастика, втілена в зручність і багатофункціональність. Освітлення у вигляді світлодіодних ламп. Таке освітлення дозволяє здійснити зонування в інтер'єрі, концентруючи увагу на окремих предметах. Окремі лампи і люстри зі скла і сріблястого металу. Вікна оформлені пластиковими або металевими жалюзі.

Техніка – важлива деталь футуристичного інтер'єру. Домашні кінотеатри, плазмові панелі, кухонні комбайни, музичні центри, системи «розумний дім» - домінують в декоруванні простору.

Яскравим прикладом футуристичного дизайну є сучасний готель «Mira» у Гонконзі. Будівля поруч із знаменитим парком

«Коулунг». Щоб досягти успіху у залученні туристів, створено неординарний інтер'єр у поєднанні з високим рівнем послуг.

Вестибюль синього кольору і сріблястого. Дизайн інтер'єру побудований на поєднанні відтінків білого кольору від хвилеподібних смуг арок і переходу в чорну стелю над виступаючим вестибюлем. Кордон робочої зони адміністратора виділений прямокутними світлими колонами (рис. 2).

Інтер'єр вестибюлю готелю

Інтер'єр центрального входу готелю

Рис.2. Готель «Mira», Гонконг.

Світильники бару виділяються помаранчево-червоним кольором на синьому тлі. Обідній стіл, відділений від залу, світиться синім полотном. Квадратні пуфи лимонного кольору вносять різноманітність в обстановку. Освітлення в готелі, це нові ідеї від дизайнерів. Хвилеподібна підсвітка з переходом світла з білого в синій. Глянцеві пластини по-різному відбивають промені. Стельові світильники виконані у вигляді дуг з підвішеними прозорими кристалами (рис.3).

На круглих столах білосніжні скатертини з оборками та квіти. У овальних отворах заниженого стельового переkritтя - фактурні антрацитові стіни і зелені світні колони. Скляні перегородки дозволяють із залу ресторану спостерігати за приготуванням їжі. В якості декору використані пляшки з під вина.

В готелі два ресторани та одна кав'ярня, в якій підлога виконана з сірого мармуру, а вітрини облицьовані білим. За

допомогою LED-світильників створено незвичайне освітлення у вигляді лілових ниток і кольорових вітрин.

Хвилеподібна підсвітка

Світильники бару

Рис.3. Готель «Mira», Гонконг.

В дизайні інтер'єру багато новітніх технологій, у номерах - велика частина поверхонь білі і міняють колір залежно від налаштування освітлення. Нестандартне і рішення в обробці стіни чорною шкірою в узголів'я ліжка (рис.4).

Кав'ярня

Номер готелю 1

Номер готелю 2

Рис.4. Готель «Mira», Гонконг.

Представником футуризму також є «City of Dreams» - архітектор Заха Хадід в місті Макао, Китай.

Проект готелю «City of Dreams» (рис.5) - це дві башти, сполучені між собою декількома переходами. Фасад із сітчастим каркасом «екзоскелетом» (рис. 5). Із вхідної групи готелю слідує футуристичний вестибюль-атріум висотою понад 100м. Загальна площа будівлі 150 000 квадратних метрів і 780 номерів.

Рис.5. «City of Dreams». Макао, Кумай.

Новий футуристичний готель «Dream Downtown Hotel» у Нью-Йорку. Готель має дванадцять поверхів та включає в себе 316 комфортабельних номерів, два ресторани, терасу на даху, VIP-кімнати відпочинку, басейн з баром під відкритим небом, тренажерний та конференц-зали.

Незвичайний дизайн всередині обумовлений інтер'єром, в якому переважає тематика кола та кулі (кулеподібні лампи і меблі) та плавні лінії, а фасад будівлі з нержавіючої сталі з вікнами-ілюмінаторами (рис.6).

Споруда готелю

Вестибюль

Номер готелю

Рис.6. «Dream Downtown Hotel». Нью-Йорк, Америка

На сьогодні на території СНД небагато футуристичних готелів. Окремими яскравими прикладами є готелі в таких країнах як Росія, Азербайджан, Грузія.

Яскравим прикладом футуристичного готелю є пансіонат «Дружба» в Ялті - одне з найбільш знакових явищ радянської архітектури. Кругла будівля, піднята над землею на трьох вежах-опорах, в яких розміщені ліфти, сходи і комунікації. Багатотонне п'ятиповерхове кільце житлової частини діаметром

76м і шириною 12м, розраховане на одночасне перебування 400 відпочиваючих. Вибір такої форми допоміг вирішити відразу кілька завдань: можливість будівництва на крутому схилі без зміни його природного рельєфу, максимальне збереження існуючої флори, розширити кордон огляду - з вікон відкривається неперевершений вид. Об'єкт цікавий ще й тим, що його опалення, кондиціонування та гаряче водопостачання здійснюються за рахунок теплової енергії Чорного моря.

Рис.7. Пансіонат «Дружба». Ялта, Крим

Корпус відділення «Дружба» зведений за проектом тандему архітекторів І.Василевського та Ю.Стефанчука та конструктором Нодаром Канчелі (рис.7).

Ще одним прикладом радянського футуризму є готель «Тарілка», Домбай, Росія. Побудована в 1969р. на схилі гори Мусса-Ачитара, на висоті 2250м. над рівнем моря. Готель можна перевозити – він розбирається на частини або цілком переноситься за допомогою вертольоту.

Рис.8. Готель «Тарілка». Домбай, Росія.

Завдяки своїм унікальним конструктивним особливостям готель добре опалюється, і в холодні зимові вечори температура в ньому не опускається нижче +22 С (рис.8).

Відомий готель «Казахстан» в Алма-Ата. Збудований у 1975-1977 рр. групою архітекторів, інженерів-будівельників: Ю. Ратушний, Л. Ухоботов, А. Деев, Н. Матвієць, А. Татигулов, М. Абдульдінова, В. Краснянський.

Архітектурна індивідуальність готелю «Казахстан» поєднує в собі досягнення сучасної цивілізації з традиційною гостинністю казахського народу. 26-поверхова споруда стала красою міста Алмати і символом казахстанської землі (рис.9).

Щодо сучасного розвитку футуристичного стилю в Україні, він широко використовується у дизайні інтер'єрів замських будинків та квартир.

Рис.9. Готель «Казахстан». Алмати, Казахстан

Серед готелів в стилі футуризм в Києві знаходиться лише один – готель «Салют», але на сьогодні він у занедбаному стані і втратив свою привабливість.

Пропонується розробити футуристичну концепцію редизайну інтер'єру готельного комплексу «Салют» у Києві. Трирівневий семиповерховий готель включає в себе: 100 номерів (90 одномісних типу «стандарт» і 10 двокімнатних типу «люкс»), ресторан «Салют», кафе «Яблучко», кондитерську, бар-більярд, велику та малу залу для конференцій, переговорну.

Планується перепланування приміщень. Готель міститиме три типи номерів, згідно вимог до проектування готельних комплексів: «економ», «стандарт» та «люкс». На першому поверсі розташуватиметься ресторан, адміністративна зона,

зона очікування, кабінети дирекції та ін. Ресторан матиме доміанти у вигляді яскравих акцентів серед загального білого кольору. Номери відповідатимуть вимогам до проектування та відповідно до свого типу містити необхідний комплект меблів та обладнання, виконуватимуться у білих та пастельних тонах. Розроблятимуться меблі - мобільні, трансформовані та багатофункціональні.

Вищеперераховані заходи спрямовані на редизайн готелю та привернення уваги туристів до нього як єдиного представника футуристичного готелю в Києві.

Висновки. На основі аналізу зарубіжних та вітчизняних інтер'єрів футуристичного стилю, виявлено, що кожний з них має свої відмінності. Характерними рисами футуризму в дизайні інтер'єру готельних комплексів є:

- в об'ємно-планувальній та просторовій організації середовища: вільний простір, висока стеля, форми – симетричні.
- в меблевому дизайні: мінімум меблів та аксесуарів;
- в конструктивних елементах: вбудовані меблі із максимальною кількістю функцій (вбудовані, меблі – трансформери, мобільні), сучасна техніка;
- в колористиці: білий, сірий, срібний, чорний та пастельні кольори;
- в методах освітлення приміщення: вбудовані світлодіодні лампи.

Перспективи подальших досліджень. Разом із розвитком технологій та штучних матеріалів у футуризмі постає питання щодо екологічних аспектів у такому дизайні. Подальший крок - пошук органічних заміників штучних матеріалів, які є одною з основних рис футуризму. Дослідження впровадження екологічного аспекту у футуристичний дизайн являє собою важливі питання для подальшого дослідження.

Література

1. *Агранович-Пономарьова Е.С., Аладова Н.І.* Інтер'єр і предметний дизайн житлових будівель / Е.С.Агранович-Пономарьова, Н.І.Аладова - Ростов н / Д: Фенікс, 2005. - С.35-40.

2. Єгорова С. Стиль в інтер'єрі. Футуризм /С.Єгорова - К.: Архідея, 2011. – С.64-75.
3. Кузнецова І.О. Естетика стилю футуризм в дизайні інтер'єрів аеровокзалів / І.О.Кузнецова, Д.В.Анфалова // Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць. – К., 2012. - Вип.2 - С.9-14.
4. Лаврентьєв О.М. Історія дизайну / О.М.Лаврентьєв - М.: Гардаріки, 2007.-С.76-79.
5. Основи композиції та дизайну меблів / А.А. Барташевич [та ін.] - Ростов н / Д.: Фенікс, 2004.- С.180-192.
6. Рунге Ф.В. Історія дизайну, науки та техніки / Ф.В.Рунге-М.: Архітектура, 2006. – С.45-56.
7. Фоміних І.Л. Основи проектування туристичних, готельних і ресторанних комплексів / І.Л.Фоміних - Владивосток: ВГУЕС, 2007. – С.104-120.

Анотація

Гнатюк Л.Р., Терлецкая М.В. Футуристический стиль в дизайне интерьеров гостиничных комплексов. Исследованы условия развития футуристического стиля. Рассмотрены характерные черты футуристического стиля в дизайне интерьеров. Исследованы зарубежные и отечественные примеры футуризма в гостиничных комплексах. Создана концепция футуристического дизайна интерьера отеля в Киеве.

Ключевые слова: футуризм, отель, развитие, прогресс, техника, дизайн интерьера, концепция.

Abstract

Gnatyuk L.R., Terletskaia M.V. Futuristic style in interior design of hotel complexes. The conditions of futuristic style have been investigated. The character traits of futuristic style have been reviewed in interior design. The foreign and domestic examples of futurism hotel complexes have been studied. The concept of a futuristic interior design of the hotel has been created in Kiev.

Keywords: futurism, hotel, development, progress, technology, interior design, concept.

Стаття надійшла в редакцію 21.02.2016 р.